

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Effektivisering af asylsagsbehandlingen, foranstaltning af isolation og brev- og besøgskontrol over for frihedsberøvede udlændinge, betalingsordning for asylansøgere underhold m.v.).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 2/3 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

I de seneste år af den borgerlige regerings tid rejste Socialdemokratiet gentagne gange ønsket om at få nedbragt sagsbehandlingstiden i asylsager. Vi gjorde det ud fra to hensyn, først og fremmest fra et menneskeligt hensyn, fordi det er ødelæggende, at mennesker skal vente i flere år i uvished om deres skæbne. Eksempler på de psykiske virkninger af en sådan behandling er jo desværre utallige.

Det andet hensyn var økonomisk, fordi beregninger viser, at hvis sagsbehandlingstiden kan holdes inden for ni måneder, vil der være meget væsentlige besparelser.

Men det var imidlertid som at slå i en dyne over for den borgerlige regering, og så kan man spekulere over, om årsagen var, at man ikke ønskede at udvide den offentlige sektor med de nødvendige stillinger, eller om man i virkeligheden syntes, det var ganske bekvemt med dette asylansøgerproblem, fordi det kunne anvendes i en ideologisk debat om flygtninge.

Men ret skal være ret. Med forliget i 1992 om udlændingeloven nåede vi til enighed om, at nu skulle sagsbehandlingstiden ned på ni måneder, og der blev da også kort tid efter ansat nogle ekstra medarbejdere, men der skete meget lidt med hensyn til at stramme de administrative procedurer op, så det samlede resultat blev maget.

Netop på den baggrund hilser Socialdemokratiet velkomment, at indenrigsministeren nu har taget initiativ til for alvor at gøre noget ved de lange sagsbehandlingstider.

Forslagets indhold kan groft sagt deles op i to: dels nogle lovgivningsmæssige ændringer, dels nogle administrative. Vi glæder os ikke mindst over de opstramninger, der nu sker på det administrative område. Sagerne har taget lang tid hos de enkelte myndigheder, men ikke mindst har tidsforbruget været stort, når en sag skulle fra én myndighed til en anden. Det gælder både i de almindelige sager og i de såkaldte åbenbart grundløse-sager.

Nu foreslås der en lang række administrative opstramninger og forenklinger, som sammenlagt vil betyde en væsentlig forkortelse af sagsbehandlingstiden, vel at mærke uden at retssikkerheden mindskes.

I høringsfasen har der været rejst, skal vi sige, nogen kritik eller nogle betænkeligheder over for visse elementer i forslaget, især set fra en retssikkerhedsvinkel. Som lovgiver synes jeg, det er godt at vide, at der er folk, der er kyndige på dette område, og som ser på den kommende lovgivning med årvågne øjne.

Jeg kan tilsige, at Socialdemokratiet under udvalgsbehandlingen vil behandle de henvendelser, vi har fået, seriøst. Men jeg vil gerne tilføje, at for os hænger retssikkerheden også sammen med, at sagerne afgøres inden for en rimelig tid. Vi har desværre eksempler på, at lange sagsbehandlingstider i sig selv har skabt problemer for afviste asylansøgere, som kunne være vendt hjem uden større problemer, hvis sagen var blevet afgjort inden for 8-10 måneder. Det er heller ikke en styrkelse af retssikkerheden eller af de menneskelige hensyn, når visse advokater råder deres klienter til genoptagelse, til indbringelse for Ombudsmanden osv., på trods af at advokaten ved, det er udsigtsløst.

Vi står over for den opgave nu at skabe en lovgivning, som på den ene side overholder menneskerettighedskonventionerne, som ikke krænker retssikkerheden, men som på den anden side forhindrer den skamridning af regelsættet, som til syvende og sidst er til skade for den enkelte ansøger.

Et andet punkt, der har været rejst i forbindelse med denne lovgivning, har været § 9 og forsørgelseskravet, hvor der tilsyneladende er usikkerhed om flygtninges situation. Dette lovforslag ændrer ikke noget i forhold til det, der skete i 1992, hvor flygtningene netop fik en særlig situation begrundet i, at de ikke kan opnå familiesammenføringer i hjemlandet.

[Dorte Bennedsen]

Så er der peget på, at asylansøgere, der er i vente-position til udvisning eller afvisning, bør have adgang til kontakt med Dansk Flygtningehjælp. Dette ønske er Socialdemokratiet enig i. Vi har fremført det siden 1993, dog uden at vinde særlig meget gehør for det, men det fremgår nu af Per Sørensen-udvalgets sidste betænkning, at udvalget vil behandle dette spørgsmål sammen med spørgsmålet om frihedsberøvede asylansøgers kontakt til Flygtningehjælpen. Vi finder det derfor rigtigst at afvente Per Sørensen-udvalgets overvejelser på disse punkter.

Sammenfattende kan jeg sige, at Socialdemokratiet finder, det er godt, at myndighederne nu så at sige fejrer for egen dør, det vil sige foretager de administrative opstramminger og forenklinger, som vil være til gavn både for asylansøgerne og for samfundet.

De lovændringer, som foreslås, forekommer os at være afbalancerede, og vi kan tilsige lovforslaget en grundig, men velvillig behandling.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil gerne tage tråden op fra den socialdemokratiske ordfører på i hvert fald et enkelt punkt, for fru Dorte Bennedsen talte om, at retssikkerhed også for Socialdemokratiet betød, at den enkelte asylansøger inden for en rimelig tid fik sin sag afgjort, så hun eller han kunne få at vide, om man kunne få ophold i Danmark eller man skulle tilbage, og at man havde krav på at få oplysningen så hurtigt, som det nu var muligt.

Det er jeg helt enig i. Det er Det Konservative Folkeparti enig i. Men der er et andet aspekt i det, som man også kan tage med, og det er, at hver eneste gang vi bruger en ekstra måned på en asylsags behandling – gennemsnitsbehandlingstiden er i øjeblikket 20 måneder – ved vi, at med det antal, der går igennem systemet, betyder det en ekstra udgift på cirka 40 mio. kr., og det er vores synspunkt, at de penge, som det danske samfund anvender hvert år til behandling af asylansøgninger og til hjælp for flygtninge, skal vi anvende, så vi hjælper de flest mulige mennesker. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi får sat asylsagsbehandlingstiden ned, specielt i de tilfælde, hvor vi godt ved, at der ikke er nogen som helst juridisk chance for eller sandsynlighed for, at der gives asyl eller opholdstilladelse i Danmark,

således at vi får luget alle de måneder væk og kan bruge vores økonomiske midler dér, hvor de gavner mest.

Lad mig så sige om det foreliggende lovforslag, som Det Konservative Folkeparti kan støtte forstået på den måde, at vi vil ende med at stemme for det: Vi vil undervejs stille en række ændringsforslag, men uanset om de bliver vedtaget eller forkastet, støtter vi lovforslaget, fordi det er et skridt i den rigtige retning.

Hvis jeg skal karakterisere lovforslaget med tre ord, vil jeg sige, at det kommer for sent, det er for smalt, og det er for svagt. Når jeg siger for sent, er det jo ikke nyt for de folketingsmedlemmer, der plejer at debattere disse sager. Lovforslaget er hovedsagelig baseret på to betænkninger fra Per Sørensen-udvalget, hvoraf den første kom 7. juni sidste år.

Jeg ved godt, indenrigsministeren gentagne gange har sagt, at det er umuligt at forlange, at man skulle lave lovgivning, når Folketinget blev sendt hjem bare tre uger efter, nemlig med udgangen af juni. Men jeg kan oplyse, at regeringen fremsatte seks andre lovforslag efter den 7. juni, og over halvdelen af det, der står i det lovforslag, vi nu behandler, stod jo i Per Sørensen-udvalgets betænkning. Vi kunne selvfølgelig godt, hvis der havde været vilje til det, have vedtaget dette og have sat det i kraft pr. 1. september; havde dette lovforslag eller halvdelen af lovforslaget været sat i kraft den 1. september, havde vi sparet 10 måneder, og det havde givet en samlet besparelse på ca. 50 mio. kr. Dette beløb havde – eksempelvis anvendt til hjælp for bosniske flygtninge i nærområdet – betydet, at man kunne have drevet en flygtningelejr for 3.000 bosniere et helt år.

Når jeg siger, det er for smalt, er det selvfølgelig, fordi vi savner en række af de punkter, vi synes er væsentlige i Det Konservative Folkeparti. Vi vil have retskravet væk for indvandre-re, så det bliver en individuel vurdering, om man skal have familiesammenføring, vi vil have, at flygtninge skal vende tilbage til det land, de kommer fra, når situationen er blevet normal, og vi vil have, at modersmålsundervisningen i folkeskolen skal afskaffes.

Når jeg for det tredje siger, at lovforslaget er for svagt, hænger det sammen med, at vi synes, man på nogle områder skulle være gået langt videre. Der er kommet nogle stramminger med hensyn til, at når man klager til Ombudsman-

[Helge Adam Møller]

den, får det ikke altid opsættende virkning. Det er godt, men det er ikke godt nok. Hvorfor ikke tage Ombudsmanden helt ud af dette system? Det er et domstolslignende organ. Den nuværende ombudsmand argumenterede i sin tid, da han var formand for Dansk Flygtningehjælp, for, at det var forkert, at Ombudsmanden kunne gå ind i en sagsbehandling, som har været foretaget i Flygtningenævnet.

Og endelig som det sidste: Behandlingen af åbenlyst grundløs-sager må strammes langt mere end det, der lægges op til. Sagsbehandlingstiden er i øjeblikket tre til fire måneder.

Lad mig som det sidste nævne, at der på betænkningens side 24 står, at når det er folk eksempelvis fra de nordiske lande – altså svenske – fra det øvrige Europa eller fra USA, der søger asyl, skal sagen først registreres af politiet, der skal foretage en afhøring. Så tilsendes sagen Direktoratet for Udlændinge, som indkalder til interview; herefter går sagen videre til Dansk Flygtningehjælp, som vil være parat til i løbet af forholdsvis kort tid at behandle den ved et fornyet interview. Det er en svensker, en amerikaner eller en englænder, vi her taler om! Det måtte kunne afgøres ved grænsen på maksimum halvanden time; det måtte være et krav.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det, der bragte mig herop, var hr. Helge Adam Møllers bemærkning om, at det ikke alene var et spørgsmål om hensynet til asylansøgeren, men også til økonomien i det.

Jeg var pæn i min tale og lod derfor være med at pege på, at jeg faktisk for to år siden stod på denne talerstol og gjorde den daværende justitsminister, hr. Helge Adam Møllers partifælle, opmærksom på, at hvis han lavede nogle administrative opstramninger, var det 100 mio. kr., der kunne spares på daværende tidspunkt; der skete ingenting – der skete ikke en snus.

Jeg står her med min tale fra dengang, hvor jeg siger, at nu har vi i mere end et år forsøgt at råbe ministeren op om dette problem, men der er intet sket. Derfor synes jeg simpelt hen, det er hjertegribende at høre hr. Helge Adam Møller stå her og sige, at det er alt for sent, dette kommer. Der har været en konservativ justitsminister i 10 år. Problemet har ikke været stort

i 10 år, men det var i hvert fald stort de sidste to-tre år, den konservative justitsminister, hr. Hans Engell, sad der, og der skete ikke en snus på det administrative område. Han ville lave alle mulige stramninger, som hr. Helge Adam Møller gentog her, men han ville ikke gå ind og gøre det, der var det mest nærliggende, det mest naturlige og det mest økonomisk besparende og menneskeligt ordentlige, nemlig administrativt at få ændret på procedurerne.

Jeg synes som sagt, det er hjertegribende at høre hr. Helge Adam Møller stå her i dag og sige, som han gør.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Helge Adam Møller, mest fordi hr. Helge Adam Møller understregede, at de penge, der måtte spares ved en mere effektiv sagsbehandling, skal komme andre flygtninge til gode. Det er jeg glad for bliver markeret her i dag, så de ikke kommer til at rulle ind i en eller anden generel debat om skattelettelser, eller hvad det nu måtte være, som man af og til ser det ske. Man har jo partier her i Tinget, der siger, at hvis vi skærer ned her, er der også råd til skattelettelser.

Jeg er glad for, at Det Konservative Folkeparti i dag har meldt så klart ud og siger, at de besparelser, der måtte være her, skal blive i sektoren. Så tak for det!

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det er spørgsmålet om Ombudsmandens rolle i disse sager, jeg gerne lige vil kommentere. Det er blevet sagt før fra Folketingets talerstol af hr. Helge Adam Møller, at han ikke mener, Ombudsmanden hører hjemme i disse sager, fordi nævnet er et domstolslignende organ.

Jeg vil gøre opmærksom på, at vi faktisk har mange klagenævne i dette land: Forbrugerklagenævnet, Miljøklagenævnet, masser af klagenævne, hvor der sidder en dommer som formand, og hvor der sidder forskellige læge medlemmer – nævne, der meget vel i deres afgørelser og den måde, de træffer afgørelser på, kan sammenlignes med Flygtningenævnet. Det er en indarbejdet tradition, at netop fordi de nævne er en del af statsadministrationen, er de

[Ebba Strange]

naturligvis undergivet Ombudsmandens kompetence.

Jeg synes, det ville være utrygt, hvis vi generelt tog Ombudsmanden ud af disse sager, og jeg vil gerne spørge, om hr. Helge Adam Møllers forslag om at tage Ombudsmanden ud af flygtningenævns-sagerne er en tanke, som Det Konservative Folkeparti vil føre videre til nogle af de andre klagene, som jeg har nævnt, om det sådan er et generelt forsøg på at skubbe Ombudsmanden ud af en række af de administrative organer, vi har.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Først til fru Dorte Bennedsen, som for to og tre år siden var villig til administrative stramninger.

Det, der virkelig tæller, når vi laver loven om, er, når vi forhindrer nogle af de mange genoptagelser, når vi strammer åbenbart grundløst-proceduren, når vi eventuelt tager Ombudsmanden ud af systemet, altså forhindrer denne – man kan kalde det – 3. eller 4. klagemulighed.

Sådan som jeg mindes de forhandlinger, der foregik hos de daværende konservative justitsministre mellem et stort antal af partierne i Folketinget, var der meget lidt for ikke at sige ingen som helst vilje til at gå ind på de områder, hvor det virkelig gav noget.

Så til hr. Peter Duetoft: Tak for bemærkningen! Jeg kan sige, at vi faktisk har understreget, i hvert fald så længe jeg har været ordfører, at vores hovedsynspunkt er, at finder vi et eller andet beløb – og det kan eksempelvis være det, man i øjeblikket i 1993 eller i 1994 anvender til det, vi kunne kalde flygtninge, asylansøgere osv. under ét, det er et antal milliarder kroner – så siger vi: Hvordan sikrer vi os, at vi hjælper de flest mulige af disse grupper for beløbet? Gør vi det her i Danmark, eller gør vi det ved at hjælpe mere ude i verden? Men hovedsynspunktet må være, at pengene anvendes til gavn for de flest mulige mennesker i nød.

Så endelig til fru Ebba Strange med hensyn til Ombudsmanden: Ja, vi har jo været uenige et par gange før. Når fru Ebba Strange siger, det er utrygt at tage Ombudsmanden ud af disse sager, kan jeg så sige, at det synes den nuværende ombudsmand ikke var utrygt, før han

blev ombudsmand, og han er dog en mand med stor ekspertise på området. Det er der mange andre der heller ikke synes. Lad os foretage en sammenligning – hvad man ikke helt kan – men alligevel: En dansker, der bliver behandlet i retssystemet, først for en byret, har én ankemulighed, landsretten, og hvis man bliver dømt eller frikendt dér, er der ikke flere muligheder; det kan Ombudsmanden ikke gå ind i. Derfor synes jeg på sin vis, at man behandler asylansøgere bedre end danske statsborgere, og derfor synes jeg, at Ombudsmanden skal væk fra dette system.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møller stod for et øjeblik siden og sagde, at der ikke var nogen som helst vilje til at gå ind i ændringer eller stramninger af udlændingeloven.

Det er faktisk for mig, der var ordfører i 1992, en lidt ejendommelig påstand at høre på. Vi lavede – regeringspartierne og Socialdemokratiet – et forlig om udlændingeloven. Vi gik ikke med til alt, hvad regeringen foreslog, det skal jeg indrømme, men vi gik faktisk med til en hel del ting.

Men selv om det havde været sådan, at vi ikke havde villet gå med til noget som helst, vil jeg gerne høre hr. Helge Adam Møller forklare mig, hvad der forhindrede den daværende justitsminister, hr. Hans Engell, i at lave disse administrative stramninger. Man kan jo se på det forslag, der er forelagt i den redegørelse, vi har fået, hvad rent administrative forandringer betyder af sparet tid f.eks. i forbindelse med åbenbart grundløst-proceduren. Det var det, vi bad den daværende justitsminister om at gøre – først feje for egen dør i det administrative system, og så ville vi gerne i videre grad være med til at diskutere andre ting. Der var ingen vilje. Det var ikke noget, han skulle have Folketingets flertal til, det var noget, han kunne gøre selv – der skete ikke en snus.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg vidste godt, at Det Konservative Folkeparti tidligere har haft det synspunkt om pengene. Når jeg var så glad for, at det blev understreget

[Peter Duetoft]

i dag, var det, fordi der i de sidste måneder har rumlet dette underlige flertal mellem V, K og Z, og mig bekendt har både Venstre og Fremskridspartiet ment, at en nedsættelse af udgifterne til flygtninge skulle føre til skattelettelser. Derfor er jeg glad for at få konstateret, at dette trekløver altså ikke står sammen i spørgsmålet her, og det tegner jo udmærket for fremtiden.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Først til hr. Peter Duetoft: Det er jo sådan, at udgifterne til flygtninge og asylansøgere i øjeblikket stiger år for år fra 4 til 6 til 8 mia. kr. lidt afhængigt af, hvordan udviklingen vil være bl.a. i det tidligere Bosnien. Det, jeg sagde, var, at vi i øjeblikket er indstillet på, at de penge, man kunne spare her – med det niveau vi har i øjeblikket – ville vi gerne anvende på en bedre måde til gavn for mennesker, der har større behov for dem, bl.a. derude, hvor flygtningeproblemerne opstår. Om vi vil blive ved med hvert eneste år at lægge 1 eller 2 mia. kr. oveni, er der bestemt ingen garanti for her.

Så til fru Dorte Bennedsen.

Nu havde man jo ikke en Per Sørensen-rapport for 2 eller 3 år siden, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at ganske mange af de forslag til administrative stramminger, som her præsenteres, naturligt nok er en følge af arbejdet i det udvalg, der blev nedsat i enighed mellem den daværende regering med en konservativ justitsminister og Socialdemokratiet. Man sagde, at man nu måtte have det kulegravet og lagt alle de ændringer på bordet, man kunne forestille sig, og en stor bunke af dem har man medtaget i lovforslaget.

Når jeg sagde, at man har medtaget et stort antal af dem i det lovforslag, man har fremsat, passer det alligevel ikke. En af de ting, Per Sørensen-udvalget foreslog den 7. juni, var, at asylansøgere kunne klage mundtligt. Når de klagede, var deres klager ofte skriftlige, meget lange og på deres eget sprog, hvilket er naturligt, og der kunne være vedlagt adskillige papirer. Hidtil har man så sat en tolk til dag efter dag at oversætte samtlige papirer, og mange gange var det noget, der overhovedet ikke vedrørte sagen.

Det blev altså foreslået den 7. juni, at man kunne klage mundtligt, og der står i det lovforslag, vi behandler, at indenrigsministeren nu

vil gå i gang med at optage forhandlinger med de berørte parter. Hvorfor gjorde man ikke det den 8., 9. eller 10. juni? Der har været masser af tid.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er til hr. Peter Duetoft.

Jeg kan godt forstå, at det set fra et CD-synspunkt er bekvemt, hvis hr. Peter Duetoft fører krigen over i fjendens lejr, men jeg skal garantere hr. Peter Duetoft, at hverken CD eller hr. Peter Duetoft kommer med i nogen form for forhandlinger om den politik, der skal føres efter et valg, så det kan hr. Peter Duetoft godt stoppe med at forsøge at få indflydelse på.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til spørgsmålet om Per Sørensen-udvalgets betænkninger vil jeg blot sige, at det er rigtigt, at første betænkning kom i juni sidste år, men på det tidspunkt vidste vi jo, at anden betænkning ville komme omkring midvinter, og vi vidste også, hvad de to betænkninger skulle omhandle. Når hr. Engell i sin tid ikke lavede ændringer, var det, fordi vi vidste, at Per Sørensen-udvalgets rapporter skulle komme, og det ville jo være lidt tåbeligt at fremsætte to lovforslag om den samme lovgivning i løbet af én vinter.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at under de forhandlinger, vi havde forud for 1992-forliget, stod det klart, at det varede op til 3 måneder, inden det første politiforhør af asylansøgere blev foretaget; 3 måneder sad de og ventede! Når sagerne så havde været igennem og der forelå en afgørelse i nævnet, varede det simpelt hen på grund af mangel på personale op til 8 uger, inden denne afgørelse kunne fældes ned på papir, og det var dog rimeligt enkle ting. Jeg nævner overhovedet kun disse ting, fordi hr. Helge Adam Møller var så rystet over, at dette forslag kom så sent. Jeg synes så sandelig, at der kunne være sket noget for adskillige år siden; ikke alt, for vi er blevet noget klogere gennem Per Sørensen-udvalget, men der havde været nok at tage fat på for både 2, 3 og 4 år siden.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil da godt udnytte dette konstruktivt, for det er gået igen i alt det, fru Dorte Benned- sen har sagt, lige fra hun holdt sin ordførertale for et kvarter siden, at fru Dorte Bennedsen er meget interesseret i enhver tænkelig mulighed, der er for med fornøden retssikkerhedsgaranti at stramme procedurerne og gøre dem hurtige- re og mere effektive.

Jeg siger nøjagtig det samme. Vi siger det med lidt forskellige ord, men lad os da glemme fortiden, hvad enten det er det sidste år, de sid- ste 15 måneder eller længere tilbage, og lad os sætte os sammen og se på, om der ikke er et antal områder ud over dem, der står i lovfors- laget, hvor man uden at røre en tøddel ved retssikkerheden kan stramme sagsbehandlin- gen betydeligt. Lad mig bare nævne det, der står her: Svenskeren, englænderen og amerika- neren skal altså gennem adskillige dage afhø- res af tre forskellige instanser, der skal sende skriftlige rapporter osv., før vi kan sende dem tilbage til henholdsvis Malmø, London eller New York og sige, at de ikke er forfulgte. Det er da tåbelighedernes triumf, uanset om det er en konservativ eller en socialdemokratisk mi- nister, der har ansvaret for det.

Birthe Rønn Hornbech (V):

For Venstre er det fortsat vigtigt, at Dan- mark hjælper mennesker, der er på flugt, så længe de er på flugt fra noget. Vi finder det vigtigt, at den humanitære profil styrkes, og den vanskelige skelnen mellem dem, der virke- lig har ly behov, og dem, der misbruger syste- met, foretages hurtigere og mere effektivt, hvorved også den ulidelige ventetid, som for alle asylsøgere er stærkt opslidende, undgås. Effektivisering af asylsagsbehandlingen har derfor stået på Venstres program i årevis, og vi kan støtte enhver stramning, der ikke giver køb på retssikkerheden.

Ministerens eget forslag afslører med hen- synsløs ærlighed systemets mangler og vanske- lighederne ved at effektivisere administratio- nen.

Venstre har følgende forslag til forbedrin- ger:

1. Vi ønsker kontrol med, at personer, der har fået afslag, rent faktisk udrejser af landet. Ministerens eget forslag er rystende læsning

om den helt katastrofale mangel på kontrol med, om de, der har fået afslag, overhovedet udrejser, og det finder vi der må gøres noget ved omgående. For at føje spot til skade kan asylansøgere med afsenderadresse under jor- den i årevis holde Direktoratet for Udlændin- ge, Flygtningenævnet, Indenrigsministeriet og ombudsmanden beskæftiget. Der må udarbej- des regler, så de kommer op til Jordens over- flade.

2. Venstre ønsker kontrol med asylsøgers opholdssted ikke mindst i den første undersø- gelsesfase og først og fremmest i de helt ud- sigtsløse sager. Det fremgår f.eks. af lovforsla- gets bemærkninger, at både politiet og Dansk Flygtningehjælp i årevis har affundet sig med, at personer, der er i åbenbart grundløs-proce- duren, og hvis asylsager altså må anses for ud- sigtsløse, kan udeblive flere gange fra afhøring. Det fremgår indirekte af lovforslagets bemærk- ninger, at man overhovedet ikke har sikkerhed for, hvor de pågældende opholder sig. Det er helt utilfredsstillende og udtryk for dårlig planlægning, at f.eks. personer fra Østlandene placeres i lejre i Jylland, så de uden kontrol kan bevæge sig, hvorhen de vil, og forsætligt udeblive fra afhøring, fordi de naturligvis har en interesse i at trække sagerne i langdrag.

3. I Venstre opfordrer vi – jeg ved ikke for hvilken gang – ministeren til at foretage en stramning af sagsgangen vedrørende åbenbart grundløs-proceduren specielt vedrørende de helt udsigtsløse asylansøgninger. Ministerens egen skånselsløse beskrivelse af de herskende tilstande aktualiserer, hvad jeg tidligere har foreslået ministeren, nemlig at de helt udsigtslø- se sager afgøres på 48 timer. Det er ikke rime- ligt, at disse ansøgere er spredt for alle vinde, mens sagerne vandrer fra myndighed til myn- dighed. Asylsøgerne må fastholdes på et regi- streringscenter, sagerne afgøres mundtligt og resultatet nedskrives og omgående forkyndes for den pågældende. Jeg må opfordre ministe- ren til omgående at tage fat i disse problemer; det kræver hverken lovændring eller Folketin- gets indblanding.

4. Vi ønsker i Venstre et mere effektivt sam- arbejde mellem myndighederne, når asylsøge- re begår kriminalitet, og en hurtigere udvis- ning. Vi ved godt, at ministeriet flere gange har forsøgt at effektivisere sagerne vedrørende de kriminelle, men det fungerer desværre fortsat

[Birthe Rønn Hornbech]

ikke. Det er fremdeles helt utilfredsstillende, som man kunne læse i en avis for nylig, at sagerne tager så lang tid, at en landsdommer i en konkret sag med god grund i et åbent retsmøde fandt grund til at kritisere myndighederne for langsommelig sagsbehandling. Så sent som i formiddags ringede en borger, der oplyste, at han havde haft indbrud, men at politiet havde oplyst, at man ikke kunne røre gerningsmanden, fordi han var asylsøger. Der er altså noget rivende galt.

5. Venstre foreslår også, at ombudsmanden skal ud af disse sager. Til fru Ebba Strange vil jeg gerne sige, at vi også gerne ser en generel debat om Ombudsmandens forhold til de dommerledede nævn. Folketingets Ombudsmand er sat til at have indseende med forvaltningen, men Flygtningenævnet blev netop oprettet for at få en retssikkerhed i asylsager, der kommer så tæt på retssikkerheden med domstolsafgørelser som muligt. Flygtningenævnets afgørelser træffes i et kollegialt nævn, der på alle måder er uafhængigt, og procesformen har på afgørende områder domstolslignende træk.

6. Venstre foreslår indførelse af regler med toinstansprincip og regler for genoptagelse, der ligner retsplejelovens regler for straffesager. Disse regler er nemlig kendt og fungerer tilstrækkelig stramt og alligevel med den fornødne retssikkerhed.

7. Venstre ønsker nye regler for optagelse af fingeraftryk, og vi foreslår øget adgang for politiet til at optage fingeraftryk. Vi mener, at der bør optages fingeraftryk af enhver, der udsendes, for at dæmme op for, at asylsøgere under forskellig identitet indrejser flere gange og søger om asyl i Danmark eller i andre lande.

8. Venstre finder, at det nu er på tide, at der sker en udmøntning af den gamle aftale mellem KV-regeringen og Socialdemokratiet om, at asylsøgere indgås af ægteskab ikke uden videre skal give opholdstilladelse. Vi ønsker denne ændring for at dæmme op for de misbrug, der finder sted, når en person efter at have trukket sagen ud i årevis før udsendelse indgår proformaægteskab.

Venstre vil arbejde for, at disse konstruktive forslag bliver medtaget i det endelige lovfor-slag.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Foruden at være medlem af Folketinget har

fru Birthe Rønn Hornbech også en vis mere professionel tilknytning til politiet her i landet. Jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech, hvad hun gør, når hun får en sådan opringning fra en borger, der af en politibetjent har fået at vide, at denne ikke kan gøre noget, fordi gerningsmanden er asylansøger. Det er noget, vi har diskuteret før i denne sal, og jeg mener, at der på det tidspunkt var fuldstændig enighed blandt os alle om, at uanset hvilken status et menneske, der begår en forbrydelse i Danmark, har, er politiets opgave præcis den samme, nemlig at forfølge og prøve at efterforske og opklare forbrydelsen. Det håber jeg da at fru Birthe Rønn Hornbech sørger for at gøre den pågældende politimands overordnede opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er også til fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkning om den borger, der påstod, at politiet havde sagt sådan om en indbrudstyv. Enten er det rigtigt, og så er det jo et rystende vidnedsbyrd om, hvor dårligt uddannet og dårligt orienteret politiet i Danmark er, eller også er det forkert, og så synes jeg faktisk, at fru Birthe Rønn Hornbech skulle prøve at efterspore, om den pågældende borger virkelig har sine kilder i orden.

Det er fuldstændig rigtigt, hvad fru Ebba Strange sagde, at der er ingen, der er beskyttet mod retsforfølgelse her i landet, hvis de begår en forbrydelse.

Efter den lange række af harmdirrende protester mod dette forslag, fru Birthe Rønn Hornbech kom med, forstår jeg ikke, at hun ikke klart sagde, hvorledes Venstre ville stille sig til dette forslag. Jeg opfattede det sådan, at fru Birthe Rønn Hornbech ville stille nogle ændringsforslag, men med den kritik, der hagede ned over forslaget, må det eneste logiske da være, at Venstre stemmer imod.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu har jeg overdraget mit manuskript til fru Elisabeth Arnold, så hun ikke behøver at vente 2 timer på at slå det op på edb-systemet. Fru Elisabeth Arnold vil så kunne se, at der i starten står, at vi stemmer for enhver stramning.

[Birthe Rønn Hornbech]

Det var ikke en kritik, jeg kom med, men et konstruktivt forsøg på at foreslå nogle forbedringer ud fra vor anerkendelse af både ministeren og ministeriet, fordi man har beskrevet systemet så rystende ærligt, som man har gjort. Jeg synes, det er godt, at vi har fået det hele frem i bemærkningerne.

Jeg kan berolige mine to kolleger med, at jeg selvfølgelig gør, som de siger. Nu skal man lige huske, at borgeren ringede i formiddags, men det, jeg ville sige med det, var, at uanset om det passer, viser det noget om borgerens opfattelse. I Venstre er vi også meget optaget af, hvordan folk tror det er, og derfor har jeg selvfølgelig sagt til manden, at han må skrive, hvorefter det bliver checket i den pågældende politikreds, og det kan jeg så ikke tale yderligere om her fra Folketingets talerstol. Det er slet ikke det politimæssige, men det er den folkelige opfattelse af, hvordan tingene er, der er vigtigt.

Det er utroligt vigtigt, at Folketinget og ministeren udsender det signal, at her er en effektiv sagsbehandling. Det betyder noget for velviljen over for de flygtninge, der skal have ly i Danmark, at borgerne ved, at der gribes effektivt ind over for dem, der ikke skal have asyl, og over for dem, der er kriminelle. Det er jeg helt sikker på at fru Elisabeth Arnold og fru Ebba Strange er enige med mig i.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg er naturligvis fuldstændig enig, og derfor håber jeg også, at fru Birthe Rønn Hornbech følger opfordringen til at berolige den pågældende borger og sige, at selv om gerningsmanden er asylsøger, bliver han retsforfulgt på præcis samme måde som et hvilket som helst andet menneske, der opholder sig her i landet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg takker for den ordrette gengivelse af fru Birthe Rønn Hornbechs indledning, men er så meget desto mere forundret over den tone, resten af talen blev holdt i, vil jeg da lige sige.

Så svarede fru Birthe Rønn Hornbech på spørgsmålet vedrørende politiets beskrivelse af dets mulighed for at retsforfølge asylsøgere, der var kriminelle, at den gav udtryk for den stemning, der var i befolkningen, men det kan

jo være, at den borger, der har ringet til fru Birthe Rønn Hornbech, faktisk citerede politimanden korrekt, og så er det ikke blot et udtryk for, hvilken opfattelse der er i befolkningen, men også for, hvilken opfattelse der er i politiet. Jeg synes, det er meget alvorligt, hvis det virkelig er sådan, at politikorpset kommer frem med fuldstændig usandfærdige bemærkninger om, hvordan mulighederne er for at retsforfølge asylsøgere, der er kriminelle.

Jeg har også selv fået henvendelser fra borgere, der er kommet med tilsvarende beskrivelser af, hvad politiet har sagt, f.eks. fra borgere, som har haft indbrud, hvor politiet sagde, at man kunne se, at det var et jugoslaverindbrud. Den slags påstande skal selvfølgelig efterspores, og hvis det er rigtigt, at der er den slags myter i politikorpset, håber jeg, at fru Birthe Rønn Hornbech sammen med os andre vil være med til at få dem udryddet.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er stadig ked af, at mine kolleger ikke forstår, hvor vigtigt det er, at befolkningen også har en tro på, at vi behandler sagerne effektivt, for det er jo det, det drejer sig om.

Hvis jeg kan finde frem til, at der er givet forkert besked i politiet, er det klart, at så falder hammeren, men det afgørende er, at vi herinde står sammen om at udsende signal om en effektiv sagsbehandling, og man kan læse i lovforslagets bemærkninger, at den ikke er effektiv i dag. Jeg vil godt medgive tidligere ordførere, at det har stået på i mange år, og derfor føler jeg, at vi alle sammen har et ansvar for det, men det er vigtigt, at vi også står sammen om, at det ikke er ligegyldigt, hvad befolkningen tror. Vi må dæmme op, som det ofte er sagt, for myter og fordomme, og det gør vi altså kun ved en effektiv sagsbehandling; så skal jeg nok tage mig af politiet.

Ebba Strange (SF):

Formålet med det foreliggende lovforslag er at stramme sagsbehandlingstiden for asylansøgninger og samtidig sikre, at det ikke går ud over asylansøgernes retsstilling, og det støtter SF naturligvis.

Vi finder det også helt urimeligt, at en asylsøger kan vente i op til 4 år for så at få afslag på sin ansøgning, ligesom vi finder det urime-

[Ebba Strange]

ligt, at åbenbart grundløs-behandlingen skal vare 3-4 måneder. Heldigvis er det de færreste – synes jeg også det skal siges fra denne talerstol – asylansøgere, der venter så længe.

Jeg takker ministeren for det statistiske materiale, der følger med lovforslaget, og som jeg synes er værdifuldt. Der er imidlertid en ting, som jeg savner meget i det statistiske materiale, og det er oplysning om sagsbehandlingstiden fra det øjeblik, en asylansøger har fået afslag i nævnet, og så til udsendelsen faktisk kan finde sted. Der står, at man ikke har kunnet fremskaffe statistisk materiale på, hvor lang tid det tog. Jeg håber, at det kommer, for mit indtryk er, at vi har nogle situationer, hvor nævnet har givet afslag, hvorefter man har overladt det dér med udsendelsen til politiet. Det er nævnets ansvar, men det er politiet, der skal foretage det praktiske, og så viser det sig umådelig vanskeligt for politiet at skaffe de nødvendige papirer til en tvangsmæssig udsendelse, eller at det på trods af nævnets afgørelse er umådelig usikkert at tvangsudsende en person til Afghanistan, Irak eller Sri Lanka – bare for at nævne nogle af de lande, der har været inde i den offentlige debat i den seneste tid.

Asylansøgerne sidder og venter. Afslaget har de fået, men tiden går uden udsendelse, og det er på den baggrund, at vi i SF er meget skeptiske over for forslaget om, at en ansøgning om genoptagelse af sagen ikke skal have opsættende virkning ud over udrejsefristen. Jeg kunne forstå, hvis det var ud over det konkrete udrejsetidspunkt og man står ude i lufthavnen og pludselig vil have sin sag genoptaget, men hvis man venter i månedvis på, at udrejsen faktisk bliver effektueret, er vi modstandere af, at sagen ikke kan genoptages i den periode. Det finder vi kan være et problem for retssikkerheden, og vores endelige holdning til lovforslaget vil naturligvis helt afhænge af, om vi finder retssikkerhedsgarantierne i det tilstrækkelige.

Jeg føler mig ikke overbevist om, at de er tilstrækkelige. Dels er der genoptagelsesbegøringerne, som jeg har nævnt, dels er der det med klagen til Ombudsmanden. Jeg ved godt, at Ombudsmanden stort set altid svarer, at sagen er behandlet, som den skulle, og at han ikke kan tilføje noget, og det er godt, at det er sådan, for det betyder, at nævnet og direktoratet behandler sagerne, som de skal. Men skulle

der være en fejl, synes jeg, at Danmark kommer i en meget uheldig situation, hvis den pågældende er sendt af sted og Ombudsmanden så siger, at der faktisk var sket en fejl, og derfor er vi ikke tilhængere af de forslag.

Et andet punkt, jeg bliver nødt til at nævne, er sammensætningen af Flygtningenævnet. Jeg vil ikke afvise, at flere sager kan behandles i det, vi i dag kalder det lille nævn, men jeg er utilfreds med, at ministeren har ændret loven, sådan så udgangspunktet bliver det lille nævn og det store nævn er puttet ned i det næste afsnit som noget, man kun tager i brug i principielle sager.

Jeg ved ikke, hvor meget tid man kan spare ved det, men det er altså stadig væk for mig en større retssikring, at det er det store nævn, der er udgangspunktet, og at man bruger det lille nævn, når man er enig om, at der er tale om sager, som ikke er principielle.

Vi støtter naturligvis de rent administrative stramninger i sagsbehandlingen, som ministeren planlægger, herunder både tilførelse af ressourcer og kulegravning af sagsbehandlingen i direktoratet, og vi ser frem til Per Sørensens næste rapport, hvor vi måske kan nå dertil, at vi kan undgå den dobbeltbehandling, der efter min mening ligger i allerførste fase af asylbehandlingerne derved, at først skal politiet igennem en masse grundige afhøringer af asylansøgeren, og så skal direktoratet i gang med at spørge ud. Vi mener, at det må kunne gøres af direktoratet allerede i første fase.

Til allersidst undrer det mig meget, at Det danske center for Menneskerettigheder ikke figurerer på ministerens høringsliste, og når sagen kommer op i udvalget, vil noget af det første, SF vil spørge om, være, hvad centeret egentlig siger til dette forslag.

Pia Kjærsgaard (FP):

Regeringens forslag til ændring af udlændingeloven, som vi behandler i dag, er efter Fremskridtspartiets mening utilstrækkeligt, bl.a. finder vi det foruroligende, at regeringen ikke har planer om at afvise åbenbart grundløse asylansøgere ved grænsen, til trods for at vi mange gange har gentaget vores opfordring. Om få år vil nødvendigheden medføre, at regeringen er nødt til at stramme lovgivningen på området, men hvorfor vil regeringen ikke allerede nu være forudseende? Den konservative

[Pia Kjærsgaard]

og den socialdemokratiske ordfører har været lidt oppe at toppes om, hvorfor man ikke i god tid har vist rettidig omhu, som det hed i gamle dage, og vi synes faktisk, at når ministeren fremsætter et forslag, som ministeren selv betragter som en meget stor ændring, kunne man lige så godt have gjort det godt og grundigt, og det finder vi desværre ikke man har.

Jeg vil godt bebude, at vi under udvalgsarbejdet selvfølgelig vil stille en lang række ændringsforslag om, at åbenbart grundløse asylansøgere skal afvises allerede ved grænsen. Det er hundrede procent sikkert, at der i de kommende år kommer stadig flere asylansøgere bl.a. fra det, man kalder de sikre lande i Østeuropa. Sagsbehandlingen af deres sager er også med til at belaste systemet, hvilket går ud over andre asylsøgere, og det er selvfølgelig ikke rimeligt for nogen af parterne.

Når der er tale om, at dette forslag er langt den væsentligste ændring i udlændingeloven siden 1983 – og jeg citerer ministeren – burde ændringerne have været meget større, for dette forslag sætter ikke nogen prop i hullerne i vores grænsehegn; desuden er problemerne med den hæmningsløse indvandrer- og flygtningestrøm til Danmark blevet mangedoblet siden 1983, hvor loven trådte i kraft.

Antallet af udlændinge, der kommer til Danmark, stiger stadig, fordi et folketingsflertal i Danmark ikke i tide har fået taget nogle alvorlige skridt til at vende strømmen. I slutningen af 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne var antallet af asylansøgere, der kom til Danmark, 4.000-5.000 pr. år, men i 1992 var det ca. 14.000 og i 1993 ca. 17.000. Det er klart, at den udvikling kun kan betyde, at problemerne øges.

I regeringens forslag mangler Fremskridtspartiet desuden opstramninger i familiesammenføringsreglerne, strengere kontrol med og straffe for menneskesmugling samt regler om automatisk udvisning af kriminelle udlændinge efter endt strafafsoning. Vi mener, at det vil være naturligt, rimeligt og nødvendigt, at man udviser kriminelle udlændinge, straks efter at de har afsonet deres fængselsstraf, og at det bør ske, uanset om de pågældende har opholdstilladelse her i landet. Samtidig skal det stå klart, at udvisning efter afsoning af fængselsstraf medfører indrejseforbud for bestandig.

Jeg tvivler også på, at den foreslåede indførelse af forsørgelseskrav over for gifte og ugifte samlevende ved familiesammenføring er effektiv nok.

Vi så også gerne, at der i forslaget var indeholdt en del afskæringer af de eksisterende klagegange i asylsystemet. I øjeblikket er det sådan, at asylansøgere kan vinde adskillige år i velfærd i det rige Danmark ved at få fat i en af de advokater her i landet, der har specialiseret sig i den slags sager, indtil de måske vælger at flygte illegalt til et nyt land.

Vi savner ligeledes sikre garantier for, at udlændinge, der har fået afslag på deres asylansøgning, forlader Danmark, og for, at der ikke, som det sker nu, bruges i tusindvis af skatte kroner til denne hjemrejse.

I forslaget afslører regeringen også, at der kun er få af dem, der er blevet nægtet asyl, som man med sikkerhed kan anse for udrejst; det synes vi at regeringen også burde have strammet gevaldigt op. Vi finder det derimod fornuftigt, at regeringen med dette forslag vil halvere ventetiden for behandling af asylansøgninger, at det skal være slut med endeløse genoptagelsesbegøring, og at tidsfristerne for disse strammes.

Alt i alt er regeringens forslag desværre kun en gang lapperi, der ikke tager fat om nælden, nemlig at når en udlænding står ved grænsen og vil ind, har den pågældende et retskrav på at få behandlet sin asylansøgning. Vi vil selvfølgelig, ligesom det har været foreslået af andre ordførere, i Retsudvalget stille forslag om nogle ændringer, og når lovforslaget så behandles videre, vil vi overveje, hvilken stilling vi skal tage.

Peter Duetoft (CD):

Tidligere i debatten var fru Pia Kjærsgaard så venlig at give mig en i øvrigt tilfredsstillende garanti for, at CD efter næste valg ikke ville få nogen indflydelse på den økonomiske politik, som et VKZ-flertal vil føre i det danske Folketing, og det er jeg sådan set meget godt tilfreds med.

Til gengæld kan jeg give fru Pia Kjærsgaard den garanti, at Fremskridtspartiet ikke vil få nogen som helst indflydelse på en ændring af udlændingeloven i det Folketing, der findes i dag, og specielt efter fru Pia Kjærsgaards sidste indlæg er der al mulig begrundelse for at

[Peter Duetoft]

give en sådan garanti, for der er alenlangt fra det, der er meningen med denne lov, og til det, som fru Pia Kjærsgaard her stiller sig op og siger.

Jeg vil godt understrege, at formålet med denne lov ikke er at få færre flygtninge til Danmark, men at der både set fra flygtningenes side og fra samfundets side sker en rimeligere behandling. Man kan vel kort sige, at ret og rimelighed skal i centrum, og derfor har det selvfølgelig været en balanceakt.

I CD er vi tilfredse med, at der sker ændringer og stramninger også af mulighederne for at klage. Det er klart, at der har været situationer, hvor der har været tale om helt åbenlyst urimelige klager. Man kan diskutere det rimelige i, om nævnet skal have tre eller syv medlemmer, men selv om vi godt kan støtte dette forslag, håber jeg da, at man holder fast i, at når der er tale om principielle sager, er det 7-mands-nævnet, som skal træffe afgørelser.

Vi er også tilfredse med, at der er tale om en mere fleksibel ordning vedrørende betaling og ophold i ventetiden, ligesom vi er godt tilfredse med tro og love-erklæringerne.

Vi er tilhængere af, at andre end Dansk Røde Kors og kommunerne kan drive flygtningecentre, og vi er tilfredse med den obligatoriske inddrivelsesordning, som vi tror vil virke. Det er også et godt psykologisk signal at udsende, at når man har indgået en aftale om forsørgelse, har man altså også at holde den. Hvis man ikke holder den, så må man forsøge at gøre noget ved det. Alt i alt synes vi faktisk, at regeringen og ministeren har fundet en god balancegang på dette område.

Men så må jeg lige tage et enkelt spørgsmål op, som nu har været nævnt ganske mange gange i debatten, og det er de »åbenbart grundløse«. Jeg er enig i – men jeg synes nu nok, det fortegnede debatten lidt – at man nok godt, hvis der kommer en asylansøger fra Malmø eller New York, kan have en ganske hurtig procedure. Men jeg er lidt bekymret, når man stiller sig op og taler om de sikre lande i Øst. Hvad er et sikkert land i Øst? Er Rusland så sikkert et land, at man bare kan sige, at det skal være i løbet af 48 timer, vi får afgjort de her ting?

Vi havde i weekenden her på Christiansborg en høring om antisemitisme, og den handlede bl.a. om forholdene i Rusland. På det møde

blev det afsløret, at jøderne i Rusland er udsat for en ganske kraftig forfølgelse. Vil det betyde, at en jøde, der af den grund flygter til Danmark, skal åbenbart grundløs-afvises her i løbet af 48 timer, uden at man går ned i sagen og ser, om der er noget reelt i den påståede forfølgelse eller ej?

Jeg synes, man skal være meget forsigtig med bare at udstede sådan en blankocheck og sige, at i de og de og de tilfælde kan man gøre det i løbet af så og så få timer. Jeg er enig i, at der er situationer, hvor det er helt åbenlyst, at sagerne bør kunne afgøres i løbet af få timer, men i nogle af de tilfælde, der har været nævnt her, mener jeg nu nok, at det er lidt forbløffende, at man bare med en flot håndbevægelse kan sige: Det kan gøres hurtigt.

Men alt i alt vil vi altså være positive over for lovforslaget.

Undskyld, formand, men den viser kun 4½ minut. Jeg bliver helt forskrækket over formanden. Ja, ja, lampen lyser rødt, men den står kun på 4½ minut; og nu er jeg også færdig.

Anden næstformand (Grove):

Godt!

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg forstod på hr. Peter Duetoft, at hr. Peter Duetoft mente, at jeg havde sagt, at Rusland var et sikkert land. Nu kan hr. Peter Duetoft være uenig i mine meninger og synspunkter, men jeg plejer at forberede mine taler på en sådan måde, at jeg ikke kan tages i unøjagtigheder og uvidenhed i substansen, og jeg har ikke sagt »sikkert land«. Hvis jeg har sagt det – det må vi jo se i Folketingstidende – så er det i hvert fald en fortealelse. Det har jeg med vilje ikke skrevet i mit manuskript, for de lande er ikke godkendt som sikre, det ved jeg godt.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er lidt overrasket over, at fru Birthe Rønn Hornbech reagerer, for jeg nævnte slet ikke fru Birthe Rønn Hornbechs navn eller Venstre.

Faktisk var det fru Pia Kjærsgaard, der omtalte en række sikre lande i Østeuropa, og det var det, jeg henviste til. Og derfor må jeg sige,

[Peter Duetoft]

at det er meget let at stille sig op og tale om de meget sikre lande i Østeuropa, hvortil bl.a. Rusland oftest regnes, men det går altså ikke sådan bare at tage en gruppe lande og hævde, at de er sikre. I de demokratier, der findes derovre i øjeblikket, og med den turbulente situation, der er dér, er det altså kun meget få af dem, der i virkeligheden kan leve op til, at minoritetsgrupper også kan være i fred.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja, engang imellem kan man jo godt smile lidt over, hvordan ordførerne åbenbart kan misforstå hinanden.

Men jeg vil godt spørge hr. Peter Duetoft, om hr. Peter Duetoft egentlig er enig i dette her forslag. Det var ikke min opfattelse, for hr. Peter Duetoft talte nærmest som en oppositionspolitikker om regeringens eget forslag.

Op så vil jeg godt spørge hr. Peter Duetoft, som talte om de åbenbart grundløse asylansøgninger: Jamen skal der være forskellige tider på, eller hvad havde hr. Peter Duetoft egentlig forestillet sig?

Nu nævnte hr. Peter Duetoft – det gjorde jeg ikke, men det gjorde hr. Peter Duetoft – Rusland som et usikkert område; jamen størstedelen af verden er usikkert område, hr. Peter Duetoft, sådan er tingenes tilstand nu engang. Men der må trods alt være nogle områder – og det er dér, jeg anklager regeringen for ikke at have udvist rettidig omhu – hvor man siger, at dér er der i hvert fald behov for, at der er mulighed for at søge asyl; men der er altså også andre områder, som man stadig væk kan sætte et stort spørgsmålstegn ved. Jeg synes, hr. Peter Duetoft var alt for bred i sin formulering. Hvad vil hr. Peter Duetoft egentlig, og er hr. Peter Duetoft enig i det, som er indenrigsministerens forslag?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu kan man jo ikke forlange, at fru Pia Kjærsgaard skal høre efter, hvad andre siger, men så vil jeg gentage, hvad jeg rent faktisk sagde. Jeg sagde, at jeg fandt, at regeringen og ministeren har fundet et afbalanceret og godt forslag, som CD kan støtte. Det var faktisk, hvad jeg sagde. Jeg ved ikke, om fru Pia Kjærsgaard

ønsker mere støtte til regeringen. Jeg ved ikke, om jeg skal sige, at det er et meget godt forslag eller et yderst godt forslag, for at fru Pia Kjærsgaard skal kunne forstå det.

Dernæst vil jeg godt sige, at Sverige og USA er klart sikre lande; men når vi kommer til det tidligere Sovjet, og når vi kommer til en række af landene i det nuværende Øst- og Centraleuropa, så er det ikke sikre lande. Vi kan da godt stille os op her og sige, at det er de nok, og at de ansøgninger kan klares på 48 timer eller ved grænsen eller ved et ekstra lille kontor, men det er en kendsgerning, at der er minoriteter efter minoriteter i disse lande, og selv om den store majoritet kan opfatte landet som sikkert, vil minoriteterne være ganske meget udsatte. Her er jøderne i Rusland altså et godt eksempel, for det kan godt være, at man er sikker, når man tilhører andre befolkningsgrupper i Rusland, men der er altså denne minoritetsgruppe, der er udsat for en antisemitisme, der minder meget om gamle dage.

Derfor er det, at jeg i al stilfærdighed tillader mig at sige, at det er for bredt bare at sige, at man kan tage en gruppe lande og så sige, at de er sikre; det er de ikke alle sammen. Det, jeg beder om, er bare, at man er lidt nuanceret i sine holdninger og ikke kører med på den Fremskridtspartivogn, som siger, at vi kan stille os op alle sammen nede ved grænsen og sige: nej, nej, nej, næsten ligegyldigt hvem der kommer.

Det er ikke CD's politik, og det er en grundholdning, som fru Pia Kjærsgaard selvfølgelig ikke skal være enig med mig i, men som hun må anerkende at der altså er nogle af os der har.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det var fru Pia Kjærsgaards bemærkning om, at der skulle være forskel på den tid, det ville tage at behandle en åbenbart grundløs ansøgning, der fik mig herop. Ja, naturligvis vil der være forskel på tiden, for nogle kan være så åbenbart grundløse, at direktoratet siger nej med det samme, og Flygtningehjælpen siger nej med det samme, mens andre er mindre åbenbart grundløse; derfor bliver man nødt til også at være smidig i den forstand, for de dér sikre lande er ikke altid sikre for alle borgerne.

[Ebba Strange]

Vi har haft sager her engang, hvor vi måtte behandle asylansøgninger fra amerikanere, der var flygtet fra Vietnamkrigen. USA blev også på det tidspunkt betragtet som et sikkert land, men alligevel var der altså folk, der var udsat for en forfølgelse.

Det er alt, alt, alt for firkantet at sige, at det kan gøres i løbet af no time med dem alle sammen og så bare ud med dem. Sådan fungerer det heller ikke – heller ikke åbenbart grundløsbehandlingen – og det skal det heller ikke.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg var jo med til at starte debatten, ikke ved at bruge udtrykket sikre lande – det har jeg ikke brugt i dag – men ved at nævne svenskerne og amerikanerne og andre og sige, at det måtte kunne gøres endnu hurtigere, end der står her i forslaget. Lige før svenskerne og amerikanerne har indenrigsministeren jo selv nævnt ansøgere fra en række Østlande, hvor der med indenrigsministerens ord står, at der må være en meget stærk forhåndsformodning om, at de ikke vil være berettiget til at opnå asyl i Danmark – man nævner Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Rumænien, Bulgarien, Estland, Letland osv.

Så kan der komme nogle enkelte – hr. Peter Duetoft nævnte eksempelvis jøder fra Sovjet eller Rusland, som det hedder nu – men selv om man går ind i en behandling ved grænsen, er det jo helt klart, når det er en jøde, at der er en særlig grund, og så går man væk fra åbenbart grundløs-proceduren.

Men vi har ganske mange tilfælde fra de baltiske lande og fra Rusland, hvor det helt klart viser sig efter tre eller fire måneder, når de bliver udsendt, at det eneste formål med, at de var i Danmark, var, at de kunne komme til Sandholmlejren, og så kunne de lave tyvetogter og sende rovet – for halve eller hele millioner – hjem til deres egne lande. Det er jo tilfældet med et meget stort antal, og hvis vi kunne behandle dem på grænsen og sende dem ud efter otte timer, så var meget vundet, og det mener jeg vi skal gøre.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal ikke blande mig i, hvem der hører

efter, og hvem der ikke hører efter debatten; jeg synes i hvert fald, at jeg har bevist, at jeg er en af dem, der hører efter, men måske andre ikke har hørt så godt efter i dag. Det synes jeg debatten har været præget af.

Men så vil jeg godt – det har jeg afholdt mig lidt fra af pænhed, efter at De Konservative og Venstre er kommet i opposition – spørge De Konservative og for den sags skyld også Venstre: Kan man være enig med Fremskridtspartiet i, at der faktisk er en del asylsøgere, som allerede skal afvises ved grænsen, inden de kommer ind i Danmark? Det vil jeg godt have noget at vide om.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Asylsøgere skal behandles efter de internationale regler.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg mener, at jeg har givet klart udtryk for, at jeg mener, det vil være hensigtsmæssigt i en lang række tilfælde, at man behandler dem på grænsen og man træffer en afgørelse i løbet af seks eller otte timer – og hvis det var svenskeren eller amerikaneren, som også er beskrevet, så i løbet af et kvarter eller tyve minutter. Længere skulle det ikke tage, og det er altså hensigtsmæssigt at gøre det på grænsen eller i luft-havnen frem for et centralt sted.

Anden næstformand (Grove):

Fru Pia Kjærsgaard for en kort bemærkning, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil godt sige tak for et klart og forståeligt svar fra hr. Helge Adam Møller.

Og så vil jeg sige, at jeg slet ikke forstod, hvad fru Birthe Rønn Hornbech svarede. Fru Birthe Rønn Hornbech forholdt sig bare til, at man skulle følge internationale regler, men det gør man da også, fru Birthe Rønn Hornbech, selv om man afviser ved grænsen, inden folk kommer ind i landet. Jo, det gør man. Jeg beklager meget, men dér er fru Birthe Rønn Hornbech altså ikke helt korrekt formulerende.

[Pia Kjærsgaard]

Men okay, lad det komme an på en prøve, for nu er det i hvert fald helt sikkert – jeg bebudede det også i mit første indlæg – at Fremskridtspartiet naturligvis vil stille et ændringsforslag til dette her lovforslag.

Jeg er glad for, at De Konservative støtter det. Jeg forventer, at Venstre vil gøre det samme.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg ville egentlig godt have haft en kort bemærkning til fru Pia Kjærsgaard, men jeg kan da så nu kommentere diskussionen om de åbenbart grundløse og svenskerne og amerikanerne.

Hvis det bliver kendt, at Danmark f.eks. beslutter sig for at afvise åbenbart grundløse asylansøgere fra Sverige og Amerika ved grænsen, så ville da ingen svensker med fornuften i behold søge asyl ved grænsen. Så ville de sandsynligvis bare rejse ind i landet, som de jo kan uden at vise pas, uden at foretage sig noget som helst andet end at være på turistrejse i Danmark, som reglerne er, og så ville de efter at have været i Danmark et stykke tid søge asyl, hvis det var det, der var formålet.

Derfor er det simpelt hen et slag i luften, når fru Pia Kjærsgaard her er i gang med at diskutere at afvise svenske asylsøgere ved grænsen.

Det Radikale Venstres synspunkter vedrørende det foreliggende lovforslag er, at vi synes, det er et stort og grundigt arbejde, der er gjort for at få foretaget nogle helt nødvendige forkortelser af asylsagsbehandlingstiderne. Jeg undgår med vilje udtrykket opstramninger, fordi opstramninger kan have en lidt afstraffende klang, og det bryder jeg mig ikke om. Jeg synes, vi skal betragte det som en forkortelse af nogle urimeligt lange asylsagsbehandlingstider, og det er det, vi ønsker os – og vi ønsker os det uden tab af retssikkerhed for dem, der søger asyl.

Man kan sige, at de forslag, der udgør hovedsubstanten i forslaget her, falder i to grupper.

For det første er der betydelig større krav om agtpågivenhed, kan man sige, til medlemmerne i Flygtningenævnet og de medlemmer, som udgør de besluttende stemmer i de forskellige organer. F.eks. vil klage til Ombudsmanden efter afslag ifølge lovforslaget ikke have opsættende virkning, hvis det er et enigt

Flygtningenævn, der har givet afslaget. Det betyder selvfølgelig, at det enige Flygtningenævn også har omfattet de medlemmer fra Dansk Flygtningehjælp, som sidder i nævnet.

Det påhviler selvfølgelig de medlemmer fra Dansk Flygtningehjælp og andre og advokaterne, som sidder i Flygtningenævnet, at være meget agtpågivende; hvis der er den mindste tvivl om en sag, skal bremserne selvfølgelig slås i, og så vil en anke få opsættende virkning.

Vi mener, det er helt ubetænkeligt at sætte denne regel ind om, at klage til Ombudsmanden over et afslag fra et enigt Flygtningenævn ikke skal have opsættende virkning; men det lægger selvfølgelig et pres på de medlemmer af Flygtningenævnet, som måske kunne være fristet til ikke at foretage en tilstrækkelig grundig vurdering.

Den anden gruppe af ændringer, som jeg finder meget væsentlige her, er, at der er betydelig større krav angående frister for indsendelse af klager og indsendelse af begæringer om genoptagelse. Her er det så et krav til især advokaterne for de asylsøgende om at udvise hurtighed og agtpågivenhed med hensyn til at overholde de frister, der bliver sat i forbindelse med klager.

Vi kan ikke være sikre på, at alle sager vil blive behandlet hurtigere efter denne lovs vedtagelse. Der vil stadig væk være sager, hvorom der er så megen tvivl, og hvor landene er behæftet med så usikre oplysninger, så modstridende oplysninger, at vi ikke kan være sikre på, at sagsbehandlingstiderne vil blive meget kortere, men en del sager, som ligner hinanden, vil kunne blive kortere efter dette, og det er vi fra radikal side godt tilfreds med.

Vi ser frem til udvalgsbehandlingen, som vi vil gå grundigt ind i. Hvis der er sten, der ikke er blevet vendt, hvis der er detaljer, som ikke er blevet diskuteret godt nok på forhånd, så ser vi på dem i udvalget, og Det Radikale Venstre vil gå positivt ind i diskussionen.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes bare, jeg vil udbyde min bemærkning om internationale regler og Venstres respekt for dem over for fru Pia Kjærsgaard.

Vi vedtog for nogle år siden – jeg ved ikke, om fru Pia Kjærsgaard var i Folketinget dengang – en regel, der hedder udlændingelovens

[Birthe Rønn Hornbech]

§ 48, stk. 2, hvorefter man kun kan afvise til et sikkert land. Det betyder, at politiet skal undersøge rejsehjemmel og rejserute, før man kan tage stilling, og derfor kan vi altså ikke generelt være med til, at man bare kan afvise på grænsen. Vi kender reglerne, og vi respekterer dem.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Nu er fem minutter jo lidt kort tid til en førstebehandling, når lovforslaget er så omfattende som dette her, så derfor benytter jeg denne lejlighed til en kort bemærkning til fru Elisabeth Arnold med hensyn til det med Ombudsmanden og det enige Flygtningenævnet; det har jeg nemlig filosoferet meget over.

Det, Ombudsmanden skal tage stilling til, er jo ikke, om den pågældende person skal have asyl eller ej, men om nævnet i sin behandling af sagen har opfyldt alle regler, altså om der er sket fejl i sagsbehandlingen, og dér er det for mig ingen retsgaranti, at det er et enigt nævnet, der har sagt ja eller nej – det vil jo som regel være nej, for hvis det er ja, bliver de jo bare glade, og så går de ikke videre med sagen. At det er et enigt nævnet, der har sagt nej, er altså for mig ingen garanti for, at der ikke kan være fejl i sagsbehandlingen, og derfor undrer den sammenstilling mig simpelt hen. Det undrer mig, at man i det her forslag har knyttet det med, at en klage til Ombudsmanden ikke har opsættende virkning, til, at beslutningen er truffet i et enigt nævnet. Jeg synes ikke, de to ting har noget med hinanden at gøre.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har forstået det sådan, at noget af det, som kan afgøre Flygtningenævnets behandling, selvfølgelig er, om der er indhentet oplysninger fra tilstrækkelig mange kilder om, hvordan forholdene er i det land, som asylsøgeren kommer fra, og det er, mener jeg, en procedureresag, og det er ikke den slags ting, som kan påklages til Ombudsmanden. Derfor mener jeg, at den slags sager også må spille ind i forbindelse med enighed eller ikke enighed i Flygtningenævnet, og dér mener jeg, at medlemmerne i Flygtningenævnet må være meget opmærksomme på, om de har opfyldt den

pligt, de faktisk har i dag, til at indhente oplysninger fra forskellige kilder.

Jeg mener, de ting hænger sammen, men jeg synes også, vi skal gøre os den umage i udvalgsarbejdet at prøve at få belyst, hvilke eksempler vi kan tænke os, hvor et enigt Flygtningenævnet kan komme til en gal beslutning, for det er jo den risiko, der er indbygget for asylsøgeren i dette lovforslag.

Men lad os prøve at tage nogle spørgsmål og svar og tænkte eksempler i udvalget og se, hvem af os der har ret, fru Ebba Strange.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne sige tak for en meget fredelig debat og en i hovedsagen positiv modtagelse af lovforslaget.

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at det er en meget stor og meget grundig omgang, men vi har i Indenrigsministeriet ment, at det var en selvstændig pointe, at vi gav en så præcis beskrivelse som overhovedet muligt også af alle de ting, der er kritisable ved de nuværende forhold, og derfor er forslagets bemærkninger blevet så omfattende, som de er.

Jeg vil godt svare ordførerne i den rækkefølge, de var på talerstolen, først hr. Helge Adam Møller. Det fremgik af det indlæg, at man i Det Konservative Folkeparti var indstillet på at støtte ethvert forslag, der var en kombination af større tempo og opretholdelse af retssikkerheden, også andre forslag end dem, der er lagt på bordet i det lovforslag, der nu er kommet fra regeringen.

Det vil jeg da godt kvittere for med et: Fortæl, fortæl! Der har nu for hr. Helge Adam Møllers parti været 10 år til at fortælle, hvad det er for nogle forslag og tanker, man har om, hvordan man kan kombinere de to ting. Er der ting, som vi har overset, hvor man kombinerer begge hensyn på samme tid, vil det da blive modtaget med meget stor glæde af regeringen, men som sagt har der været 10 år til det, og dér kom der altså ikke noget, der var i stand til at leve op til begge kravene på samme tid. Er den lykkelige stund nu oprundet for Det Konservative Folkeparti, så lad os se på det med meget positive øjne.

Og så vil jeg godt udløse spændingen om det, der har spillet en så stor rolle under debatten her i dag, nemlig hvordan vi behandler svenske asylansøgere. Det er måske nok en

[Indenrigsministeren]

meget god karakteristisk af en debat som den, vi har her, hvor der stort set er enighed i Folketinget – og jeg er glad for, at der er så stor enighed – at vi faktisk spilder tiden på at diskutere svenske asylansøgere.

Spændingen udløses så med den chokerende oplysning, at der ikke var én eneste svensker, der søgte om asyl i Danmark i 1993. Jamen så amerikaneren, som hr. Helge Adam Møller var inde på? Også her må jeg bryde sammen og tilstå: Der var heller ikke nogen amerikanere, der søgte om asyl i Danmark i 1993.

Derfor synes jeg ikke, at vi skal bruge så forfærdelig mange kræfter på at diskutere, om åbenbart grundløs-proceduren nu er for grundig eller for lidt grundig, om den burde tage et kvarter, eller om den burde tage tre kvarter, når det drejer sig om folk fra de lande, for der er faktisk slet ikke nogen, der søger nu. Det har der været tidligere, men det er der altså ikke mere, og det er måske også derfor, vi nu kan bruge kræfterne på noget, der er lidt mere godt i.

Fru Ebba Strange var i sit indlæg inde på, at man savnede to ting: Det ene var nogle bedre statistikoplysninger, der havde med den sidste del af sagsbehandlingen at gøre, altså hele efterbehandlingsfasen, og det andet var et hørings svar fra Center for Menneskerettigheder.

Om begge dele vil jeg sige: Det kommer. Hørings svaret fra Center for Menneskerettigheder nåede ikke at komme frem, inden lovforslaget gik i trykken, men jeg lægger det meget gerne frem i Retsudvalget. Og jeg kan godt allerede nu robe, at den primære indvending, som rejses derfra, mener vi faktisk er tilgodeset i lovforslaget, sådan som det ligger nu.

Og så det med statistikken. Vi har faktisk nogle meget vidtgående ambitioner på det område, nemlig at når vi skal lave en så stor omlægning, som der er tale om her, så skal vi også pålægge os selv – om jeg så må sige – at blive kigget over skulderen af offentligheden.

Vi vil derfor godt i Direktoratet for Udlændinge oprette en egentlig statistikenhed, altså et særligt kontor, der laver en meget mere specifik statistik end den, der er tale om i dag. Men ikke nok med det; vi vil en gang om måneden offentliggøre sagsbehandlingstiderne i alle de instanser, en asylsag nu engang skal igennem, dvs. Direktoratet for Udlændinge,

Flygtningenævnet, Indenrigsministeriet. Alt vil vi gerne en gang om måneden redegøre for både over for Folketinget og over for offentligheden: Hvordan gik det så med de gode hensigter, vi havde, da vi lavede denne lov? Jeg tror, det er en god ting, at vi har maksimal åbenhed om de her ting.

Det er også lidt i lyset af det, at jeg under forberedelserne til denne her store sag har sagt og vedholdende har måttet fastholde, at jeg ikke vil presses til at afgive løfter om, at ingen sag kan tage mere end et bestemt antal måneder. Der vil altid være sager, der kan trække ud i et år, to år og i meget specielle tilfælde måske tre år. Det skal vi ikke bilde befolkningen ind at vi helt kan undgå i fremtiden. Men det, vi kan sige, er, at hensigten med det her lovforslag – og det skal vi nok leve op til, og det vil de offentliggjorte statistikker, som man nu vil kunne følge en gang om måneden, bekræfte – vil være, at vi arbejder os i retning af en halvering af sagsbehandlingstiden. Den er i dag 20 måneder, og der er her tale om gennemsnit. En lang række sager vil naturligvis kunne afsluttes på langt, langt kortere tid – det er bl.a. det, som vi har åbenbart grundløs-proceduren til.

Fru Ebba Strange var også inde på sammensætningen af Flygtningenævnet. Der forstår jeg, at det også lidt var af bekymring for, om man nu har nævnt tingene i den rigtige rækkefølge, dvs. om det ville være mere korrekt at sige 7-mands-nævn og 3-mands-nævn eller – som vi gør det i lovforslaget – 3-mands-nævn og 7-mands-nævn. Det skal for så vidt ikke skille os, for det, der er det fuldstændig afgørende, er, at alle principielle sager vil blive behandlet i et 7-mands-nævn.

Og hvad er så en principiel sag? Det har vi jo forsøgt at skildre i bemærkningerne til lovforslaget. Der er først og fremmest tale om f.eks. nye landegrupper eller en ny type sager fra lande, som man ikke har nogen særlig rutine i at bearbejde sager fra. Der kan også være tale om, at der er sket en ændring i et land, som man har haft masser af sager fra, men hvor den politiske ændring gør, at der nu igen er noget principielt at beskæftige sig med her.

Det rigtige svar på fru Ebbas Stranges indlæg på det her punkt er, at naturligvis vil vi ikke nøjes med bare at tage en enkelt sag, når der er tale om at fastlægge en praksis; der skal et antal sager til, før man kan sige, at man har så

[Indenrigsministeren]

sikker grund under fødderne – på samme måde som man jo også kender det fra det almindelige domstolssystem – at nu ved vi godt, hvordan man skal behandle sager af den her karakter, og så kan de gå i 3-mands-nævn i stedet for.

Set i det lys og i den hensigt, som jeg forstår vi er fuldstændig enige om, synes jeg for så vidt ikke, at den rækkefølge, det nævnes i i lovforslaget, behøver at skabe meget dybe skel os imellem.

Så havde fru Ebba Strange en enkelt substansmæssig indvending derudover, og det var de tilfælde, hvor det ikke er muligt at få folk udsendt af landet inden for den frist, der nu er fastsat af politiet. Jeg forstod på indlægget, at det repræsenterede et helt selvstændigt problem i forhold til retssikkerheden. Det er jeg ikke enig i, men jeg vil meget gerne yderligere diskutere det med Retsudvalget, fordi jeg tror, at der kan ligge lidt misforståelser omkring dette her.

For for det første vil selve den ny procedure og afkortningen af alle de sagsbehandlingselementer, der er undervejs, betyde, at når vi så når frem til vejs ende, hvor der er fastsat en udrejsefrist, så ved politiet, at det er præcis på den dato, arbejdet skal være klar fra dets side, idet det er politiet, der står for udsendelsen. Det vil sige, at ved det nye system tvinger vi også politiet til at stramme sin procedure op. Det skal i forvejen sørge for at have de dokumenter liggende, der nu skal til i den konkrete sag. Det skal sørge for, at der via de ambassader, man skal have kontakt til, er skaffet legitimationspapirer, pas, og hvad der ellers er tale om.

Dette vil også betyde, at en udrejsefrist betyder en udrejsefrist, og at politiet ved, at den dato, der er fastsat, holder, fordi man ikke efterfølgende kan henvende sig, lige før klokken falder i slag for, at man skal stige op i flyvemaskinen eller stå på toget for at blive udsendt, og at politiet ved, at det skal have gjort det forberedende arbejde.

Så kan der være den helt specielle situation, at der, fra sagen er afgjort, og til det viser sig, at man har fået dokumenterne, i mellemtiden kan være sket en uheldig politisk udvikling i det pågældende land. Jeg går ud fra, at det først og fremmest må være det, der bliver spurgt om: Hvad så? Kan det så betyde, at man bringer

den pågældende i en meget vanskelig situation?

Det har vi tænkt os at klare på den måde, at hvis der går for lang tid i den forbindelse, skal politiet, inden udrejsen rent faktisk effektueres, tilbage til Direktoratet for Udlændinge og høre, om der er sket noget i forhold til det pågældende land, der gør, at man ikke kan skride til handling.

På den måde vil man kunne opfange det problem, som fru Ebba Strange peger på, og derfor tror jeg ikke, vi behøver at nære nogen form for bekymringer i forhold til retssikkerheden på dette felt. Også Amnesty International har rejst indvendinger i den forbindelse, og den forklaring, jeg giver her, har jeg også givet til Amnesty, og jeg tror, at vi også i forhold til de kritiske øjne, der ser på os udefra, kan skabe forståelse for, at vi med en procedure af denne karakter kan opfange dette helt specifikke problem og samle det op.

Fru Birthe Rønn Hornbech, som jeg også godt vil takke for støtten til forslaget – sådan hørte jeg i hvert fald indlægget – havde en række andre ideer om, hvad man også kunne beskæftige sig med, når man skulle lave en opstramning. Og jeg beklager over for fru Elisabeth Arnold, hvis dette ord falder forkert i øregangen. Jeg synes ikke, »opstramning« er et forkert ord. »Stramning« ville måske være det, fordi det ville være noget med en afkortning også af retssikkerheden. Det er der ikke tale om; der er tale om en opstramning af proceduren. Men det er måske lidt af et temperamentsspørgsmål, hvad man vælger at kalde tingene.

Et af de forslag, fru Birthe Rønn Hornbech kom med, var, at man helst i løbet af 48 timer skulle være i stand til at afgøre en asylsag, når det drejer sig om »åbenbart grundløse sager«.

Jeg er ikke i tvivl om, at der i den gruppe, der nu kommer ind under kategorien »åbenbart grundløse sager«, vil være sager, der kan afgøres på ganske få dage: to, tre eller fire dage. Men jeg vil ikke afgive løfter om, at der i gennemsnit kan være en sagsbehandlingstid på 48 timer.

Der vil naturligvis være lande – det har vi også redegjort for i lovforslaget – hvor der ikke er indikationer for, at der finder en konkret og individuel forfølgelse af mennesker sted, og i forbindelse med disse lande vil det naturligvis kunne gå meget hurtigere.

[Indenrigsministeren]

Vi har i lovforslaget også beskrevet, hvordan kan man ændre den praksis, der er, og dér vil jeg godt med min besvarelse knytte direkte an til de kriminelle asylansøgere.

Det er f.eks. sådan, at vi jo har nogle eksempler – ikke voldsomt mange, men nogle – på folk, der kommer tilbage flere gange, og som kommer fra lande, hvor der ikke finder egentlig forfølgelse sted.

Det, der så vil ske i den forbindelse – hvis den pågældende f.eks. har været her tre måneder i forvejen – er, at man i stedet for at starte asylsagen forfra kun vil stille det ene spørgsmål: Hvad er der sket, siden du var her sidst? Dette vil naturligvis gøre det muligt at have en langt kortere sagsbehandlingstid end den, der er tale om nu.

Men vi fastholder princippet om, at også Dansk Flygtningehjælp skal være inde i billedet i forbindelse med »åbenbart grundløse sager«.

Så er der den gamle tankegang om at afvise folk direkte ved grænsen. Jeg skal ikke skjule, at jeg også selv har været lidt optaget af den tankegang. Men jeg er af kloge folk blevet overbevist om, at sådan fungerer det ikke i praksis, for en del vil bare indrejse i landet og så blot melde sig på en politistation et helt andet sted og søge om asyl. Derudover vil det også være umådelig be kosteligt – også for Flygtningehjælpen – at have et beredskab af tolke ved de enkelte grænser.

Jeg vil godt takke de øvrige ordførere – hr. Peter Duetoft, fru Dorte Bennedsen og andre – for den tilslutning, der er givet til lovforslaget, og jeg ser frem til, at vi på baggrund af det meget grundige forarbejde, der har været, kan få en forholdsvis hurtig afslutning af sagen i Retsudvalget.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil godt som andre ordførere kvittere over for ministeren for, at tallene omkring sagsbehandlingstiderne er lagt så åbent frem, som de er, og føje til, at mangelen på statistik og tal på dette område har været et utrolig stort savn i Retsudvalget. Derfor er vi meget glade for, at der nu vil blive givet en sådan løbende statistik. Jeg forstod oven i købet, at det vil blive en månedlig statistik; jeg havde blot drømt om, at den ville blive udsendt kvartalsvis.

Men jeg vil godt spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at selv om der nu leves op til lovens intentioner i alle de enkeltheder, der er beskrevet, vil de første statistikker, der offentliggøres, alligevel vise ganske lange sagsbehandlingstider – af den simple grund, at der er gamle sager, der skal gøres færdige. Når jeg stiller spørgsmålet, er det i det forfængelige håb, at f.eks. hr. Helge Adam Møller eller fru Pia Kjærsgaard, når de første tal foreligger, så vil undlade at himle op om, at det hele ikke har nyttet noget som helst.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg har i det mindste fattet – jeg tror, hr. Peter Duetoft tydeligst gjorde det klart – at dette ikke handler om en nedbringelse af antallet af asylsøgere. Det har jeg helt klart opfattet, og jeg beklager, at det er således.

Men jeg synes, ministeren var positiv og åben over for tanken om at afvise ved grænsen, og derfor vil jeg bare bede om ministerens tilsagn om at belyse spørgsmålet ordentligt i udvalget, for fru Birthe Rønn Hornbech var jo nærmest inde på, at afvisning ved grænsen er forbudt i henhold til internationale aftaler, og det er jeg uenig i. Jeg vil bede ministeren om at være villig til dels at komme i samråd, dels at besvare en mængde spørgsmål, og det forventer jeg også at ministeren er. Nu nævnte ministeren, at det ville blive umådelig omkostningskrævende, hvis man skulle til at afvise ved grænsen. Jamen det har man jo gjort før; før i tiden var det jo det, som man kaldte fremmedpolitiet, der havde den opgave. Jeg vil godt have, at ministeren også lader det komme med i vurderingen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil godt elaborere lidt videre på diskussionen om udtrykket opstramning eller stramning og sige, at det udvalg, der er nedsat, og som har arbejdet under forsæde af højesteretsdommer Per Sørensen, handler om effektivisering af asylsagsbehandlingen, og effektivisering var måske det helt rigtige ord at bruge, for det betyder jo, at man laver det samme på kortere tid. Der skal jo netop ikke ændres på kriterierne for tildeling af asyl; der skal ikke æn-

[Ellsabeth Arnold]

dres på de præmisser, der skal lægges til grund for, om en person skal have asyl eller ej. Det, der skal ændres på, er hastigheden, hvormed man når frem til det resultat, som man i øvrigt også når frem til i dag. Man skal altså lave det samme, men på kortere tid. Derfor synes jeg, at »effektivisering« måske ville have været det helt rigtige ord at bruge hele vejen igennem. Men jeg vil ikke klandre ministeren for at bruge ordet opstramning, for det er i høj grad pressen, der har brugt det ord, og det er selvfølgelig blevet grebet med kyskhånd af oppositionen, og det beklager jeg.

Ebba Strange (SF):

Der var et par ting i forbindelse med mit første indlæg, som jeg ikke nåede at sige. Derfor vil jeg gøre det nu, for så ved jeg, at det er gjort:

Jeg synes, det er godt, at vi får lidt mere retssikkerhed omkring de frihedsberøvede asylansøgere. Og det mest naturlige at gøre er selvfølgelig det, ministeren har gjort, nemlig at tage udgangspunkt i den almindeligt gældende retsplejelov og sige, at der stort set skal gælde de samme regler for fængslede asylansøgere som for fængslede i Danmark i almindelighed.

Men jeg ville have sagt, at jeg ville ønske, at ministeren i forbindelse med effektiviseringen af asylsagsbehandlingen og alt det andet, vi nu er i gang med, ville undersøge, om man fængsler for meget – og jeg fornemmer også, at der står, at det kan puttes ind – altså om man kunne anvende de muligheder, der ligger i udlændingeloven for, at den pågældende i stedet for at blive fængslet kan stille sikkerhed, evt. møde hos politiet på aftalte tidspunkter osv. Nej, jeg må hellere bruge ordet frihedsberøvelse, for nu putter vi jo ikke asylansøgerne i fængsel, men anbringer dem i Sandholmlejren. Så siger jeg »frihedsberøvelse« i stedet for fængsling. Men jeg vil alligevel bede ministeren om at tage det med i det videre arbejde.

Og så vil jeg sige, at SF naturligvis på dette punkt er modstander af isolation, uanset om det er asylansøgere eller varetægtsfanger, der bliver isoleret – ligesom vi er det i forbindelse med den generelle retsplejelov. Jeg er derfor glad for at kunne se af den dommerundersøgelse, der er foretaget af vilkårene for fængslede asylansøgere, at det helt almindelige er, at de ikke isoleres. Det synes jeg er godt.

Jeg har også været lidt optaget af problemet med advokatbeskikkelsen og egentlig tænkt, at hvis der virkelig er tale om, at man vælger en advokat, som ikke har tid, og som hele tiden skal have udsat retsmødet, så kan det være rimeligt nok at bede den pågældende asylansøger om at finde en anden på listen, som kan tale hans sag. Imidlertid viser det sig jo, når man læser bemærkningerne, at det er et meget lille problem, og det er jeg glad for at det er, for det er en grundlæggende retspolitisk holdning hos mig, at man fortrinsvis skal have den advokat, man selv ønsker. Jeg tror, det er et problem, der er blevet pustet op, for det fremgår altså af ministerens udmærkede og grundige bemærkninger, at det er et meget lille problem i hverdagens arbejde.

Endelig til den seneste disput mellem ministeren og mig:

Jeg er da glad for, at politiet skal have at vide, at en udrejsefrist er en udrejsefrist, og at den skal overholdes, og at politiet skal gøre sit arbejde. Omtrent sådan sagde ministeren, og det er jeg selvfølgelig helt tilfreds med, og jeg er helt tilfreds med, at udrejsefristerne kan overholdes. Men så kommer der et men, og det kan vi så bore lidt videre i i Retsudvalget: Der kan jo opstå de situationer, hvor politiet ikke er i stand til at skaffe de nødvendige papirer, som skal sikre, at den afviste kan rejse ind i sit land værdigt og sikkert, uden risiko for at blive udsat for ubehag ved indrejsen. Og det er jo ikke altid så let, når man tænker på, hvilke lande vi bl.a. udviser folk til.

Til sidst vil jeg sige, at jeg vil bore lidt videre i, om det med det store navn og det lille navn kun er et spørgsmål om rækkefølgen af stk. 1 og stk. 2 i den nye § 53, men det kan vi vende tilbage til.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg tager såmænd også kun en kort bemærkning for ikke senere at blive fanget i ikke at have sagt noget.

Jeg er som sagt for forslaget; det skal fru Pia Kjærsgaard ikke være i tvivl om. Men jeg vil godt sige, at vi er lidt skeptiske over for listen med de sikre lande. Jeg siger det nu, fordi ministeren i sit svar gentog, at de sikre lande er de lande, hvor man anser, at der ikke er nogen problemer, og jeg altså mener, at der er minori-

[Peter Duetoft]

tetsgrupper i nogle af landene, der faktisk har problemer. Vi vil bare ikke fanges af, at vi nu har stået her og ikke sagt det, hvis det på et senere tidspunkt desværre skulle vise sig, at vi havde ret med hensyn til nogle af minoritetsgrupperne i en række af de lande, der er nævnt. Men det betyder altså ikke, at vi pludselig er imod forslaget; det vil jeg lige sige for god ordens skyld.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

For at besvare det sidste indlæg først vil jeg sige, at vi i bemærkningerne bruger et lidt ejendommeligt udtryk, nemlig »vejledende momenter«. Det dækker over, at vi i proceduren for åbenbart grundløse sager lægger til grund, at i de lande, der er opført på listen – og det er en liste, som vi selvfølgelig har talt grundigt med Dansk Flygtningehjælp om – ved vi at der normalt ikke er grundlag for at tale om en konkret og individuel forfølgelse. Det gør dem ikke til sikre lande i konventionens forstand, men det er da vejledende momenter, som man tager med i overvejelserne, når man fastlægger, hvordan den enkelte sag præcis skal behandles. Og jeg er ikke i tvivl om, at både Flygtningehjælpen og vi – og med »vi« mener jeg altså det offentlige system – vil være i stand til at klare det på en fornuftig måde.

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg godt sige, at jeg ikke vil tages til indtægt for en tilslutning til afvisning ved grænsen. Det, jeg sagde, var, at jeg selv har været optaget af den tankegang, men er blevet overbevist af folk, der kender mere til de praktiske omstændigheder omkring disse ting, end jeg gjorde på det tidspunkt, om, at det ikke kan lade sig gøre.

Hvad skal der f.eks. være til stede, hvis man – som fru Birthe Rønn Hornbech var inde på i sit indlæg – skal overholde konventionerne og de betingelser, der nu engang er for en forsvarlig asylsagsbehandling? Jo, for det første skal man sørge for, at den pågældende kan kommunikere med myndighederne. Det vil sige, at der i langt de fleste tilfælde skal være en tolk til stede. Og det vil også være sådan, at Flygtningehjælpen skal være til stede, for vi vil under alle omstændigheder fortsat have Flygtningehjælpen med i behandlingen.

Derudover må vi konstatere, at hvis disse ting skal gå op i en højere enhed, er det ikke realistisk at forestille sig, at man kan klare det i

løbet af tre kvarter – det var vist hr. Helge Adam Møller, der sagde det, eller også sagde han et kvarter, det kan jeg såmænd ikke huske. Det kan det naturligvis ikke. Det kan ikke engang klares inden for et døgn, og så skal der på stedet oprettes nogle særlige overnatningsmuligheder for asylansøgere, mens deres sager er under behandling ved grænsen.

Der er enkelte lande, der har gjort det. De har f.eks. i deres lufthavne bygget nogle særlige sovekabiner, der er indrettede således, at asylansøgere kan overnatte dér, mens de får deres sager behandlet. Det er ikke en ordning, som fungerer særlig godt, og jeg nævner den blot som et praktisk, hverdagsagtigt eksempel på, hvorfor det ikke er rimeligt at tale om, at man kan klare proceduren i forbindelse med åbenbart grundløse sager i løbet af nogle få timer.

Til fru Ebba Strange vil jeg sige, at det vil vise sig under Retsudvalgets behandling af sagen, om der er nogen uenighed os imellem i vurderingen af det store nævn og det lille nævn, altså om der er tale om rækkefølgeuenighed eller der er en egentlig substansmæssig uenighed. Derfor vil jeg godt gentage, hvad jeg sagde lidt tidligere:

Hensigten med det er, at principielle sager og også det, at man skal have fastlagt en praksis på nogle områder, skal foregå i et 7-mandsnævn. Og ikke nok med det: Vi har også ønsket at styrke retssikkerheden ved at overlade en af de pladser, som systemet sad på, altså den plads, som Socialministeriet havde, til endnu en repræsentant for Advokatrådet. Det vil sige, at der nu er fire par øjne udefra, der ser på en sag i et 7-mandsnævn, nemlig to fra Dansk Flygtningehjælp og to fra Advokatrådet. Derudover er der en dommer som formand, og så er der to ministerierepræsentanter: én for Udenrigsministeriet og én for Indenrigsministeriet.

Når jeg godt vil nævne det, som jeg er helt sikker på at fru Ebba Strange selv har sat sig ind i, så er det for at understrege den sammenhæng, jeg ser mellem på den ene side ønsket om at opnå den optimale retssikkerhed i 7-mandsnævnet, hvor den principielle afgørelse af sagstyper skal finde sted, og på den anden side det, at jeg på denne baggrund finder det ubetænkeligt, når der er fastsat en praksis og det drejer sig om enkle sager, at de så i stedet behandles i 3-mandsnævnet.

[Indenrigsministeren]

Derfor vil jeg godt helt uhøjtideligt sige, at vi skal passe på, at dette her ikke ender med at blive en strid om kejserens skæg, hvis vi i virkeligheden er fuldstændig enige om, at der er en naturlig arbejdsdeling mellem det lille nævn og det store nævn.

Derved vil koordinationsudvalget, sådan som det er beskrevet i bemærkningerne, jo også fortsat komme til at spille en stor rolle, og selve visiteringen af sagerne kan vi også drøfte videre i udvalget. Jeg tror ikke, at der, når det kommer til stykket og vi får diskuteret det grundigt med hinanden, behøver at være bare én millimeters uenighed tilbage mellem SF og regeringen på dette punkt.

Jeg vil godt slutte med at tage en bemærkning op, som fru Birthe Rønn Hornbech kom med – man kan jo godt tale til referatet, man behøver ikke at tale til en tilstedeværende person – og det var, at det var meget vigtigt, at der hos befolkningen er en tro på, at det nu også går ordentligt til under asylsagsbehandlingen.

Det er jeg et hundrede procent enig i, og det, at det går ordentligt til, betyder først og fremmest, at der ikke er en unødigt langvarig sagsbehandling, og det siger jeg ikke blot fra det danske samfunds synspunkt, men også på baggrund af et menneskeligt hensyn til asylansøgerne, for sagen er jo, at noget af det mest belastende, man overhovedet kan blive udsat for, er at skulle slalome sig igennem systemet på den måde, at man først i en måned er fuld af håb, fordi advokaten har sagt, at den sag skal han nok få igennem, og der så går endnu nogle måneder med afslag, skuffelse og frustrationer, hvorefter man indanker sagen med påfølgende nyt håb og ny skuffelse – hele denne dybt, dybt opslidende måde at gribe sagsbehandlingen an på!

Derfor ser jeg også i meget høj grad dette som en forbedring for asylansøgerne, en forbedring på den måde, at der gerne skulle være færre tilfælde af det, som vi desværre har set temmelig meget af i de seneste år, nemlig at initiativrige, raske mennesker, der måske har rejst den halve verden rundt for at søge asyl i Danmark, så tre eller måske fire år efter rejser herfra dybt nedbrudte og uden de ressourcer i sig, som gjorde, at de overhovedet begav sig ud på en sådan ekspedition, som det at søge asyl i et fremmed land nu engang er.

Men tak for en god behandling af lovforslaget! Der har ikke været ret mange store indvendinger, synes jeg; men vi kan naturligvis også fortsætte konversationen om svenskere og amerikanere, og hvad der ellers kan være tale om, hvis man fortsat synes, det er morskabsbringende.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg tager ikke ordet for at forlænge debatten meget og slet ikke for at genere ministeren, men jeg mener, at vi er nødt til at have en diskussion om de vejledende momenter:

Et af de allersorteste kapitler i dansk historie var, da man i 1938, 1939 og 1940 faktisk sendte tyske jøder tilbage til Tyskland, fordi man ikke accepterede antisemitisme i Tyskland som et grundlag for at være flygtning i Danmark; Tyskland var jo sikkert for det store flertal af tyskere. Det var også korrekt, men der var altså et mindretal, hvoraf der var ganske mange, der ikke kom levende ud af det.

Og det, jeg bare gerne vil være med til at forebygge, er, at det med de vejledende bestemmelser, f.eks. i forbindelse med et Rusland med en Vladimir Sjirinovskij i front og en voldsom nationalistisk stigning, der kan føre til – og faktisk fører til – klapjagt på minoriteter, f.eks. jøderne, ikke kommer til at betyde, at vi nu bider os så meget fast i det, at den store gruppe af russere vil være sikre dér, at det medfører, at vi generelt lukker grænsen for russere.

Det er derfor, jeg beder om, at vi får den diskussion, for jeg synes, det er lidt farligt bare at sige, at ifølge de vejledende momenter er det land godt nok, når vi ved, at der er en nationalisme undervejs.

Det var såmænd bare det, jeg ville bede ministeren om at tænke lidt over.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det ligger jo i selve begrebet vejledende momenter, at det ikke er noget, der er uflytteligt, og der ligger vel netop den opmærksomhed rettet mod ændringer i det pågældende land, som hr. Peter Duetoft efterlyser; så jeg tror slet ikke, at der er nogen uenighed os imellem.

Dernæst vil jeg over for fru Dorte Bennedsen bekræfte – jeg glemte det desværre før, og det beklager jeg – at de kortere sagsbehand-

[Indenrigsministeren]

lingstider naturligvis ikke vil vise sig i de første opgørelser, der kommer. Sagen er jo, at der i det første års tid i virkeligheden vil være et stort output af sager, der har ligget meget længe, og at man derfor kun vil kunne vurdere det, når man ser det over et par år eller noget i den retning. Men så er jeg også aldeles overbevist om, at man vil kunne se et drastisk fald i antallet af måneder, der er medgået til behandling af de enkelte sager.

Derfor er det en helt rigtig observation, fru Dorte Bennedsen kommer med. Men jeg går ud fra, at der på baggrund af den store enighed, der ser ud til at være i Folketinget om, at vi skal tage disse skridt, så også vil være så megen fairness, når man skal vurdere resultaterne – også i betragtning af, at vi i øvrigt leverer et langt bedre råstof i form af statistikker til den vurdering, end det er sket hidtil – at man ikke begynder at fejlfortolke på baggrund af, at de sager, der har været under både den gamle og den nye procedure, selvfølgelig først skal være færdiggjort.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 8/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det lovforslag, vi nu har til behandling, skal ses i det lys, at kommunerne allerede i dag har mulighed for at yde lån til pensionisters faste bidrag til kloak og vandforsyning, og måske ville det være korrekt at sige »med videre«.

De lokale myndigheder har altså i øjeblikket fuldt ud mulighed for at tilgodese deres borgers tarv i så henseende. For os herinde er det naturligvis en afvejning, om spørgsmålet om ydelse af lån skal afgøres af den nærmeste part, dvs. kommunen, eller der i lovgivningen decideret skal være regler, der gør det til en pligt.

Regeringen har hidtil fundet – det fremgik i øvrigt også af statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 264 fra fru Kirsten Jacobsen – at kommunen måtte være den nærmeste til at afgøre spørgsmålet. Det skyldes bl.a., at vi jo nødvendigvis skulle skræmme kommunerne fra at tage de beslutninger om tilslutningspligt, som ellers kan være miljømæssigt og samfundsøkonomisk velbegrundede.

Derfor mener vi i regeringen, at man i hvert fald ikke kan lade et forslag som det, vi har til behandling i dag, stå alene. Skal vi bevæge os i den retning, må vi samtidig sørge for, at kommunernes interesse i de rigtige miljøbeslutninger fastholdes.

Siden statsministeren gav sit svar til fru Kirsten Jacobsen, er der imidlertid sket det, at de kommunale låneregler er taget op til revision – her taler vi altså om kommunernes egne muligheder for at låne. Det skyldes, at vi fra regeringens side ønsker at forbedre kommunernes lånemuligheder, især på miljøområdet. Jeg har netop sendt nogle nye låneregler til høring hos de kommunale parter, hvor jeg bl.a. foreslår mulighed for at optage lån med længere løbetid på kloakområdet. En sådan ændring vil også gøre det nemmere for kommunerne at fordele brugernes økonomiske byrde mere jævnt over årene og dermed også at fordele byrden for de brugere, der er pensionister.

Jeg tror for så vidt, at kommunerne dermed kan reducere eventuelle problemer for pensionisterne til et minimum. For at undgå myter er jeg imidlertid meget indstillet på at gå endnu videre i de nye låneregler i retning af at tilgodese pensionisterne. Skal man gennemføre en lovgivning i stil med den, der er til behandling i dag, må den nemlig af de grunde, som jeg